GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ĆIŽO JRIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEK

Narodna

Tribuna

„ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3,50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 2 MARTA 1935 — BROJ 188

Japan se sprema da zaštiti svoje interese u Abesiniji

Tokio 2 marta. — Čitava japanska štampa sa najvećim interesovanjem prati razvoj dogadjaja izmedju Italije i Abesinije. Iz krugova koji su blizu ministarstva vanjskih posala saznaje se da Japan namjerava ponovno učiniti demarš u Rimu i energično upozoriti Italiju da Japan neće mirno gledati na eventualni rat izmedju Italije i Abesinije, pošto se radi o velikim japanskim interesima u Abesiniji.

Opadanje nezaposlenosti za vrijeme Rooseveltove vlade

Washington 2 marta. — Prema najnovijim statističkim podacima utvrdjeno je da se sada u USA nalazi 10 milijona i 812 tisuća nezaposlenih radnika; prema tome je broj nezaposlenih radnika opao za 2 milijona i 767 tisuća ljudi.

Ponovni nemiri u sjevernoj Africi

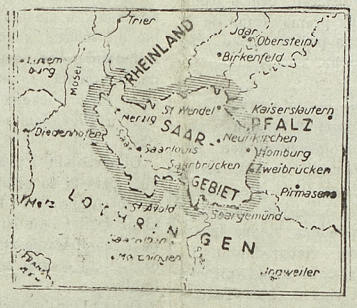
Pariz 2 marta. — Nemiri u Sjevernoj Africi zahvatili su i Alžir, gdje se ne ispoljuje samo nutarnjopolitički ispadi već se javljaju i revolucionarni ustanci alžirskih i francuskih lučkih radnika. Kad je jučer prispio u alžirsku luku jedan parobrod za prenos vina, koji pretstavlja najnoviju tehničku konstrukciju za krcanje vina tako da dnevno može ukrcati 17000 hl, uzbunili su se lučki radnici, jer im je time oduzeta mogućnost uposlenja i zarade. S tim u vezi jurišala je masa od 3000 radnika na brod potpuno je demolirala sve sisaljke, uništila je tenkove i prolila sve u more. Intervencija policije se pokazala preslaba, jer je morala uzmaknuti pred razjarenom masom, tek kad je nastupila vojska uspostavljen je red. U znak protesta radnici su stupili u jednodnevni štrajk.

Slične pobune se ponavljaju još uvijek u Tunisu i u Maroku, tako da su francuski politički krugovi veoma zabrinuti. Jedan dio pariške štampe čak piše da je pozicija Francuske u Sjevernoj Africi osjetljivo ugrožena. Krvavi sukobi između Arapa i Židova u Konstantini, Oranu, Setifu, Mostaganemu, Casablanki i Fezu pretstavljaju prvi ozbiljni alarmni signal teškog stanja stvorenog privrednom krizom i raznom propagandom.

U Parizu se boje da se ta borba ne pretvori religiozno—politički ustanak, čime bi francusko-sjevernoafričko kolonijalno carstvo došlo u veliku opasnost.

Danas stiže u Alžir francuski ministar unutarnjih posala, koji ima da ispita čitavu stvar. Tvrdi se da će se ujedno upoznati sa stanjem organa javne bezbjednosti i da će ako uročeničke regimente ne pružaju dovoljno sigurnosti i političke pouzdanosti biti zamjenjene redovnim francuskim četama.

Svečano prisajedinjenje Saarskog područja Njemačkom Reichu

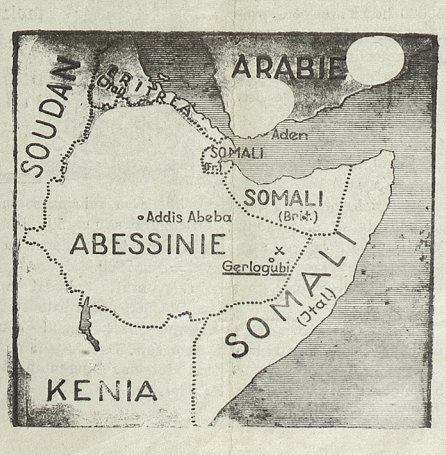

Saarsko područje

Saarbsüchen 2 marta. Jučer ujutro u prisustvu njemačkog ministra unutarnjih posala g. Dr. Tricka izvršena je velika svečanost kojom je taj njemački predio povraćen svojoj domovini. Dr. Trick je u vijećnici održao govor u kome se zahvalio odboru trojice, a naročito pretsjedniku baronu Aloisiju na uspješnom radu oko uređenja modaliteta za povratak Saara Njemačkoj Iza toga je u 10·30 sati proglašeno ujedinjenje i isvješene njemačke državne zastave. U isto doba su u čitavoj Njemačkoj na svim javnim zgradama kao i na privatnim kućama izvješene zastave.

Abesinski ratnik

Šesnajestogodišnji dječak osuđen na doživotnu robiju.

Sacramento (Kalifornija) 2 marta. Ovdje je jučer jedan 16—godišnji dječak osuđen na doživotnu robiju jer je svoju 6—godišnju i 7—godišnju sestru zbog neke svađe zatvorio u hladionik (Eiskeller), gdje su poslije par sati izdahnule.

Uzrok propasti „Macon-a"

Washington 2 marta. — Pred skupštinskim odborom za istragu zbog propasti najvećeg zrakoplova na svijetu „Macon-a" izjavio je poznati zrakoplovac i fabrikant Roy Knabenshue da kad bi se moglo pregledati način izrade i stanje ruševina vojnih zrakoplova „Acrona" i „Macona" sig rno bi se došlo do zaključka da je uzrokom katastrofi sabotaža. Dalje je izjavio taj fabrikant da bi vlada Sjedinjenih država učinila veliku pogrešku, ako odustane od gradnje novih zrakoplova, koji da su odlično sredstvo za obranu obale kao i bojnih brodova.

Kako je protekao dan crv. armade u SSSR

Dan crvene armade se u Sovjetskom Saveza uvijek pr slavlja vrlo svečano. Crvena armada pretstavlja predmet interesiranja ne samo za vladu, nego i za sovjetske orgsnizacije. Ove godine je prema pisanju „Izvjestije" dan godišnjice crvene armade „imao daleko veći značaj nego svi raniji jubileji i to s obzirom na opasnost koja prijeti sovj. savezu." „Izvjestija" upozorava na jačanje crvene armade, podvlači njezinu vezu s narodom i veli: „To nisu sinovi pruskih junkera, fabrikanata i bankara, nego ljudi, koji su izašli iz narodne sredine, ljudi kojima komanduje bivši bravar Vorošilov, bivši radnik Blucher i seljački sin Budenij".

Pr likom sedamnaeste godišnjice crvene armade Vorošilov je izdao armijsku zapovjest, u kojoj se izmedju ostalog veli:

„Ratna sposobnost crvene armade je ponovo jako skočila. Naša oprema se usavršila, poboljšala, ali i naši ratnici vladaju s oružjem s većom sigurnosti i vještinom. Stalno se diše i kulturni nivo naše armade".

Zapovjest se završava rječima:

„Ako je u prošlosti hrabrost ruske armade bila uvjek bez mrlja, onda sada, kad je revolucionarama duh za borbu pojačan odličnom vojnom tehnikom, možemo biti bez straha što se tiče preleterskih granica. Sovjeteki Savez se čvrsto i neumorno bori za stvar mira. Ali ako bude potrebno da se branimo, narodi velikog Sovjetskog Saveza mogu biti uvjereni, da će crvena armada, vođena Staljinom, smrviti svakog neprijatelja i obraniti svoju otadžbinu".

MARKO M. BRKIĆ:

Vinska kriza i rentabilitet vinogradarstva

(svršetak)

Po načelima ekonomske nauke da bi jedno poduzeće bilo rentabilno mora se uzeti u obzir 1) kamata na uloženi kapitâl, 2) amortizacijâ tog kapitala, 3) obrtni kapital i njegova kamata, 4) plata radne snage, 5) zemljišna renta i poduzetnička dobit. U današnjoj kapitalističkoj privredi poljoprivreda je također postala kapitalistička i ono što vrijedi za svako drugo preduzeće vrijedi i za poljoprivredu.

Iz rezultata do kojih smo došli izlazi da u vinogradarstvu nema nikakove rente a sama radna snaga veoma je slabo naplaćena, dok je nominalna nadnica radnika u vinogradarstvu Din. 30.- dotle je efektivna samo Din. 16.-, t. j. 24 niža. Zašto se ipak obrađuje i goji vinova loza i kako se ti vinogradari održavaju?— Odgovor na ovo je slijedeći:

1) što je vinova loza višegodišnja biljka te je je preorijentacija komplikovana i nesigurna.

2) što klimatske i terenske prilike sile vinogradare da sâdu i obrađuju lozu, jer su hemijska i fizikalna svojstva tla veoma slaba sa malenim sadržajem humusa a abnormalno visokim sadržajem vapna 50 90 posto te je time tlo previše alkalično. Zbog toga druge voćne kulture slabo vegetiraju, hlorotišu i brzo propadaju, jedino je smokva i maslina iznimka ali ove obzirom na svoje dimenzije daju male količine plodova i neredovito rađaju pa zbog toga ne mogu biti glavne kulture.

3) što kulture cerealije daju veoma slabe prinose a na kršu nikakve.

4) što ne postoji ni jedna druga kultura koja bi trebala više radne snage na ha. od loze, jer kâd uoči mo činjenicu da cijena jednog artikla ne zavisi isključivo od ponude i tražnje već posredno od troškova proizvodnje koja reguliše produkciju dovodeći time u ravnotežu ponudu i tražnju. Te budući da je seosko stanovništvo mnogobrojno i nema kud da se plasira kao radna snaga, to je primorano da kultiviše one biljke koje trebaju najviše radne snage sa time istovremeno daju i najveći bruto dohodak. Jer n. pr. kulture masline daju prosječan brutto prinost na ha. 2200 Din, smokvâ još manje a žitarice 600-1000 Din.

Kad bi seljak napustio lozu a tlo upotrebio za žitarice onda bi imao samo kruha za 3 mj. a 9 bi bio bez njega. Ovoje odgovor na gornje pitanje. Jedina je vinova loza koja prkoseći klimi i terenu daje makar i mršavi ali redoviti i sigurni svoj rod kao ni jedna druga biljka čije kulture i na totalno neplodnom kršu uspijevaju i daju često puta dobre berbe. Zahvaljujući svom tako podešenom korenorom sistemu koji ide do 10 m. u dubinu među pukotine kamena te odatle crpi hranu i vlagu kao ni jedna druga biljka. Jedina je vinova loza od koje težak mora da plati porez, kupi krcha i ostalih potrebština za održanje i onako niskog primitivnog života. Zato je vinova loza životno pitanje zemljoradnika naročito u područjima krasa.

Nalazeći se u ovakovim iznesenim prilikama važno je istaknuti do koje visine prinosa vinogradari smatraju nerentabilitet vinograda snošljivim. Ako se vinograd obrađuje na napred opisan način te prosječan prinos može biti i znatno veći od navedenog, a nikako, ne manji.

Vinogradari u Šibeniku ako na boljem tlu imaju prosječan prinos ispod 35 hl. a na slabom (kršu) ispod 16 hl. vina na ha. takovi se vinogradi smatraju totalno nerentabilni te se obrada njihova napušta a tlo sadi ponovo lozom ili se upotrebljava za druge kulture, rjeđe se ostavlja na „ugar".

Iz ovoga se jasno vidi da je vinogradarstvo u Šibeniku nivou, te ne zaostaje od najnaprednijih vinogradarskih zemalja n. pr. Francuska, Alžir i t. d. u kojima su prosječni prinosi 60 hl. vina na ha.

Prigovor ovoj tvrdnji da ipak kod nas ima vinograda na slabom tlu (kršu) čiji je prosječan prinos ispod 35 hl. na ha. pa prama tome da je općenito prosječan prinos daleko manji od 60 hl. na ha. koji je samo fikcija.

Na ovo nam je odgovoriti da u drugim vinorodnim državama, vinograda na kršu u opće nema kao što je slučaj kod nas gdje je radi malih površina obradivog tla, i prenapučenosti stanovništva i na 100 posto neplodnom kršu zasađena vinova loza.

Znatan je broj vinogradara u Šibeniku koji prosječno imaju prinose od 150—200 hl. vina na ha. Takove slučajeve imao je i sam člankopisac i o uz opisani način obrade. Razumije se u koliko su prinosi veći da je kvalitet znatno slabiji i to sa istim sortama grožđa.

Napred navedena fakta najrečitije tumače u koliku su zabludu upali naši stručnjaci vinarstva i vinogradarstva tvrdeći da kod nas ne postoji kriza vinarstva nego kriza vinogradarstva (vidi rezoluciju kongresa vinogradara 1929 g.) Sama ovakova definicija je neodređena i smiješna, n. pr. ako postoji kriza vinogradarstva onda i vinartsva i obratno. Ovi kompetentni faktori stali su na gledište i htjeli su spomenutom definicijom reći kao i fiskalisti da nije krivnja na niskim cijenama vina, nego na slabom prosječnom prinosu, (po službenoj statistici 16 hl. vina na ha. u državi.) ali i sa najvišim prinosom od 60 hl. na ha. postoji deficit za ha. od cca 3000 Din. kako je to napred navedeno te je njihova konstatacija velika fikcija. Kolike bi bile cijene vinu kod nas da je doista produkcija trostruko veća? Tada vino ne bi imalo cijene i bilo bi jevtinije od vode.

Ako se uzme u obzir da se kompetentnih mišljenje ne slaže ni glede površine vinograda a još manje proizvodnje vina u našoj državi te je razlika u površini za 25 posto (200000—250000 ha.) a prosječna produkcija 2 3.5 miljona hl. vina. Što nije nikakvo čudo da je i službena statistika manjkava naročito glede proizvodnje i potrošnje vina, jer je ista posvema šematički sastavljena.

N jači faktor proizvodnje je gnoj koji uz isti način obrade u stanju je da povisi prinose često i trostruko. Kada bi vinogradari na primorju imali više gnojaa onda bi se proizvodnja najmanje udvostručila. Jer se sada mnogi vinogradi gnjoje svake 5-9 god. te se zemlji ni blizu ne vraća gnojem što loza iscrpi.

Svakom berbom za napred navedeni prinos od 60 hl. ili 90 hl. grožđa lozna kultura iscrpi iz tla 160 kg. dušika 150 kh. kalija i 43 kg. fosforne kiseline. Ova količina spomenutih hraniva nalazi se u cca 50 kolaštajskog gnoja a Din 140 vrijednost gnoja i prevoz=Din. 7000.

Čitav brutto dohodak je samo veći za Din 200 od vrijednosti iscrpljenih hraniva na kojima tlo konstantno osiromašuje. Ovo je jedan porazan fakat totalnog nerentabiliteta vinogradarstva.

Za spomenik prvom jugoslavenskom Kralju u Čikagu

Jugosl glasnik iz Čikuga donosi:

Ideja je potekla sa nekoliko strana iz našeg Jugoslavenskog naroda u Americi. „Kako da se odužimo uspomeni Kralja — Ujedinitelja". Mi iseljenici Jugoslaveni u Siedinjenim Državama Amerike dužni smo i treba podići Spomenik Blaženopočivšem Prvom Jugoslavenskom Kralju Aleksandru.

Spomenik treba podići u centru Jugoslavenskog iseljeničkog naroda grada Čikaga, III. Spomenik bi se imao podići u jednom dostojnom parku, ako ne tamo onda neka bude kod našeg Manastira u Libertivile.

Vjerujemo da bi jedan dostojanstven Spomenik u glavnom gradu Amerike, bio od velikog značaja i ugled našoj Domovini i naš useljenika Jugoslavena. Spomenik bi na vjekove podsjećivao da je nekada živjelo Jugoslavena u Sjedinjenim Državama Amerike.

Otkrivanjem i prosvjetom Spomenika dala bi se prilika našem narodu u svoj Americi i Kanadi da se pokloni sjeni i liku Kralja — Ujedinitelja i manifestanje Domu Karađorđevića i našoj rodnoj zemlji svoje rodoljublje.

Dalje, Jugoslavenski Narodni Klub je mišljenja da bi trdbalo što prije početi održavati sijela i zabave za sakupljati priloge u fond za Spomenik za ovâj časni pothvat trebalo bi da se zauzmo naša prosvjetnâ i dobrotvorna udruženja, a za to vrijeme ne bi trebalo nikakovih drugih činiti zabave ni javnije kolekcije.

Vrijeme za sakupljati priloge bilo od zabava ili pojedinaca nebi trebalo dâ bude dulje od 12 mjeseci.

KARMELA TARLE
IVO KOLAKOVIĆ
peš. poručnik
VJENČANI

Šibenik Metković Šabac
3 marta 1935

Književne vijesti

Zagrebačka Književna revija „KNJIŽEVNI HORIZONTI" — svakim svojim novim brojem — postaje simpatičnija, a gradivom iz lijepe knjige i ozbiljne, iskrene, stvarne literarne kritike, upravo je rijetka pojava kod nas. Br. 3 god. II — obiluje raznovrsnom građom, znalački i prirođenim ukusom g. Zimbreka (urednika i izdavača) probanom i vješto svrstanom. Uz eseje „Književnost o selu kod nas" I. Ladike, „Karel Čopek" (danas ponajbolji češki predstavnik realizma u pripovijeci) Lj. Jonke, pa prikazi knjiga „Legija prokletnika" i „Jedna je žena prošla" itd. jesu stvarne, a ujedno i potresne kritičke L. Ž. bilješke. Društvo za pisanje drama u Zagrebu, o tajniku Mat. Hrvatske, o novinuru koji hoće da piše o Maretiću, a ne zna ni pravopisa ni jezika . . . o pronevjerenim milijunima . . . i muškom protestu protiv nekih komada zagrebačkog kazališta — sve je to strašna osuda nekih nekulturnih i aferističkih pojava — u bijelom Zagrebu — kod književnih »monopolaša«. Takovu kritiku trebali smo kao ozebao sunca. — Ističemo lijepu novelu „S puta" mladog pisca A. Nametka. Dnevnik pjesnika Nazora: Kristali i sjemenke (koji se nastavlja) i pjesme T. Ujevića, L. Žimbreka. Dr. M. Perković nastalja kritičkim radom „O stilu i jeziku književ. revija", a urednik izvješćuje o zanimivom rezultatu natječaja, koje je raspisao isti časopis. Tu doznajemo i za lijepe talente mladih pisaca. „Književni horizonti" — uz teške ekonomske prilike, a i potajna rovarenja „monopolaša" u našoj književnosti, ipak će uspjeti, jer i kod nas ima još — poštene književnosti i nepokvarena smisla za literarne vrednote.

Zbližavanje između Italije i Male Antante

Bukureštenski „Curentul" objavljuje članak Romulucă Diana, u kome pisac ističe, da je sporazum Mussolinija i Lavala u Parizu stupio u fazu pregovora između Austrije i država nasljednica u cilju praktičnog izvođenja ovog sporazuma. Što se tiče stanovišta država Male Antante pisac ističe gledište dâ će sudeći po rezolucijii stalnog savjeta Male Antante u Ljubljani stanovište Male Antante biti pozitivno prema ovom sporazumu. Pisac ipak smatra, da pristanak država Male Antante konzultativnom sporazumu ne će biti kolektivan, nego će on biti redigovan od pojedinih država Male Antante u istom smislu. Pisac ima informacije, da će se poslije izjave zainteresovanih država o pristanku na rimski sporazum sastati jedna konferencija ministara svih država koje imaju garantovati nezavisnost Austrije, u Rimu. Ova će se konferencija pripremiti u okviru Društva naroda. Na kraju pisac ima informacije da će države Male Antante usloviti svoj pristanak ovim uslovima: pitanje zaštite narodnih manjina treba da je unutrašnja stvar zainteresovanih vlada, pitanje eventoalne restauracije Habsburške dinastije u Beču, opet, ne može da se smatra kao unutrašnje političko pitanje Austrije.

GRADSKE VIJESTI

KINO „BALKAN" prikazuje još samo danas: njemački veletonfilm; „Himna ljubavi" Charlete Suse i Paul Hartmann.

U nedjelju: Originalna rusko-sovjetska operete: „Pastir Kostja"

TESLA Tonkino prikazuje u nedjelju velefilm po romanu Emila Zole: „NANA" sa Annom Sten i Phillips Holmes.

Rivalitet....

U novom voznom redu Jadranske plovidbe moći će se vidjeti jedna interesantna stvar. Novouvedene 4 brze pruge Jadranske plovidbe imaće, možda slučajno, isti dan i čas odlaska i polaska iz Splita za Dubrovnik, kao već postojeće brze pruge Dubrovačke plovidbe. Tako će sada iz Splita četiri puta sedmično polaziti u isti čas dva parobroda za Dubrovnik. Razumije se da će i cijene sigurno biti konkurentne, te će publika ipak imati dosta koristi. U svakom slučaju interesantna i malo neobična stvar!!! Tako Splitu. A Šibeniku ne može se dati ni ono najpotrebnije.

Završeni ispiti na Učiteljskoj školi

Jučer prije podne saopćen je rezultat ispita osposobljenja. Rezultat je uglavnom vrlo dobar. Od 29 prijavljenih kandidata 5 je odustalo, 3 je položilo sa vrlo dobrim uspjehom, 19 sa dobrim, a 2 kandidata su odbijena.

Predavanje g. Dr. Otona Frangeša

U četvrtak uveče u Narodnom kazalištu na inicijativu Jugoslovenskog Akademskog kluba održao je predavanje „O Hitlerovoj Njemačkoj" gosp. Dr. Oton Frangeš senator i bivši ministar. Prema naknadnoj odluci te večeri spojio je predavanja koja je trebao održati dva dana: „Stubovi režima" i „Odnos prema seljaštvu i poljoprivredi."

Predavač se na prvoj temi vrlo malo zadržao, ističući da je stub Hitlerovog režima srednji stalež, dok je veći dio predavanja posvetio drugoj temi. Govorio je o stvaranju t. zv. srednjih posjeda i o velikom značenju riječi „bauer" u sadašnjoj hitlerovoj Njemačkoj. Uglavnom prikazao je samo pozitivne strane ovoga režima u odnosu na seljaštvo i poljopriredu.

Posjeta je bila odlična. Kazalište je bilo puno, tako da je u tom pogledu predavanje potpuno uspjelo.

Sinoć je g. Dr. O. Franges održao drugo predavanje o temi: „Problem seljaštva uopće, a napose u Sovjetskoj Rusiji i kod nas."

G. Dr. SLAVKO GRUBIŠIĆ pretsjednik Gradskog poglavarstva nalazi se u Splitu, gdje je bio pozvan od banovinske uprave radi općinskih poslova.

SAJAM JEFTINOĆE. Nova slovenačka firma F. Krajšek otvorila je svoju filijalu u Šibeniku u ulici Kralja Tomislava kod stepenica Dobrić (bivši ućan električnih predmeta Belamarić). Počam od 1 marta firma priredjuje Sajam jeftinoće", za vrijeme kojeg će prodavati odijela, jakete i hlače iz znatno snižene cijene, eda se time mogući i financijalno slabijim kupima nabava dobre robe. Preporuča se svakome, da u svom vlastitom interesu ovu rijetku priliku iskoristi.

ŠIBENSKA JEDRA

Na glavnoj godišnjoj skupštini Jadranske Straže pored ostalih sekcija osnovana je i ona za jedrilački šport, čiji je pretstojnik potpretsj. mjesnog odbora JS i direktor preparandije prof. g. Kv. Tomov.

Pažnja koja je tim osnivanjem ukazana toj najljepšoj grani športa, a koji je isključivo pomorski, našla je jakog odjeka u svim onim redovima našeg gradjanstva, koji duboko shvaćaju vrijednost mora koli za privredni toli za politički život naše države.

I dosad je bilo u našem gradu onih pojedinaca, koji su svijesno i neumorno radili na širenju interesa za tu granu športa, ali je to sve ostalo samo pokušaj i očekivanje, jer nije bilo prave organizacije i jakog oduziva. Ti pojedinci nastavili su svoj rad, koji je i ako osamljen ipak donekle davao nadu da će se jednom i širi krugovi zainteresovati za ono što je svakom narodu, koji ima svoju obalu, svoje more, najomiljelija zabava i najplemenitija grana športskog takmičenja.

Premda je do nedavna naš grad slovio kao mjesto jakog kontinentalnog nastrojenja i pomanjkanja uslova za pomorski život to je ipak, kad mu se pružila mogućnost, pokazao svoja svojstva, koja su se osobito afirmirala u veslačkom športu, kada je stekao najbolja priznanja i pohvale.

Medjutim veslački šport iako jedan od najzdravijih i najljepših, nije ipak specifično pomorski, a mi koji rado ističemo svoje prednosti, što nam ih pruža pomorski smještaj moramo nadasve njegovati sve ono što nam more u svojim neizmjernim raznolikostima pruža.

Tko hoće da zavoli more, taj ga treba da upozna, a za to ne dostaje samo posmatranje. Treba okušati sve osebine mora, treba se stisnuti od obale i tek onda će se spoznati prava vrijednost, neizreciva ljepota i obilje svega onoga što nam taj beskom promisni elemenat pruža.

Činjenica da je na čelu spomenute sekcije direktor g. Tomov, koji je poznati ljubitelj mora i pomorskog športa, najbolje svjedoči da ćemo već u toku nastupajuće sezone moći sustavno organizovati taj plemeniti šport na korist zdravlja i budućnosti naše omladine i na ponos i ugled našeg grada.

Jubilarni koncerat M. F. D. „Kola"

Za svečani jubilarni vokalno-instrumentalni koncerat M. F. D. „Kola" činu se velike pripreme.

Program je vrlo obilat i odličan. Na programu su: Čehoslovačka himna; *B. Vendler*: „Teče voda, teče..."; *J. Škroup*: „Byvali Čechově"; *B. Pokorny*: „Pasol Janko..." i „Dobrú noc nám milá"; *A. Dvoržak*: „Slavenski piesovi" br. 1 i 4, „Když mne stara matka" i arija iz opere „Rusalka"; *Prigožago*: „Orhideji"; *Rubinstein*: „Noć"; *M. Mussorgsky*: „Hopak"; *Čajkovski*: Ruski ples „Trepak„; *O. Jozefović*: „Zdrava Marija„; *Z. Grgović*: „U čas dok se sklšem čita....."; *J. Štolcer Slavenski*: „Romarska popevke"; *S. Mokranjac*: „Devojka viče" izv. iz 14 rukovetj; *J. Gotovac*: „Na Vardaru"; *W. A. Mozart*: ouvertura iz opere „Figarov pir"; *L. v. Beethoven*: „Sonata op. 24 i ouvertura „Leonora br. 3".

IZVAĐAČI: u solističkim produkcijama umjetnici-ce: sopran gdica Anka Fulgosi i violinista g. Hugo Straus; prate na klaviru gdica Olga Javor i gosp. Ivo Prišlin; zatim 60 članova muškog zbora — solisti: tenor gosp. B. Belamarić i bariton gosp. D. Belamarić; 30 članica ženskog zbora, te 32 člana simfoničkog orhestra.

Dirigent: gg. profesori M. Stipičević i Ivo Prišlin.

Stupanje na snagu nove uredbe o željezničkom saobraćaju

Na osnovu rješenja Ministarstva saobraćaja o izmjenama u željezničkom saobraćaju, koje su stupile na snagu 1 marta, direktna kola Zagreb—Šibenik ostaju i nadalje sa I, II i III razredom. Kod lokalnih pruga: Šibenik—Split (u koliko ová nema priključak za Zagreb) i Šibenik—Knin ukida se I i II razred, tako da će od sada imati samo III razred.

Cjene su također snižene. Od Šibenika do Splita staje cjela karta III razreda 21 din, do Zagreba 120.— din., a do Beograda 255.— dinara.

OGLAS

Pozivlju se zainteresovanici, da do uključivo 10 marta 1935 god. podnesu Upravi Banovinske Bolnice u Biograd n/m., propisno taksirane ponude za izradbu raznog drvenog pokućstva za ovu bolnicu. Uslovi i nacrti za izradbu ovog pokućstva mogu da se dobiju na uvid kod Uprave ove bolnice za vrijeme uredovnih sati.

Uprava Banovinske Bolnice Biograd n/m

dne 25 februara 1935.

Upravnik:

Dr. N. BARIŠIĆ v. r.

„ANTON" PAROBROD. DRUŠTVA Barbarović krca 500 m³ drva za Tripolis.

Očekuje se dolazak parobroda „Ivo Račić" koji će ukrcati 400³ drva za Buenos Aires.

NEVENKA UREM kćerka našeg sugradjanina gosp. Grge, trgovca, vjenčala se u srijedu sa gosp. Vladimom Škrlep električarom. Čestitamo!

Najvažnije radio emisije

Subota:

20 10 *Munchen* Karnevalska priredba — 21. *Prag* Prodana nevjesta od Smetane — 21. *Rim* Prenos opere — *Varšava* Sinfon. konc — 20. *Wien* Karneval u Rimu.

GRGO ĆULAR isp. majstor SIBENIK

Proizvodnja vijenaca i buketa iz prirodnog cvijeća, te izrađivanje i prodaja vještačkog cvijeća. — Ul. Kr. Tomislava i cesta 12 Lipnja.

Prodava se: nekoliko rabljenih pisaćih stolova ormar za tiskanice, wertheim blagajna mala i velika.

Poštovani gospodine uredniče!

Na napis gosp. prof. Miloševića izašlom u 185 broju str. 4 Vašega lista molimo Vas da izvolite objaviti slijedeće:

U listu „Narodna Tribuna" od 23 II 1935 broj 185 štampana je jedna ispravka gosp. profesora Bogića P. Miloševića na članak: „Glavna (godišnja skupština (sokolska) i u toj ispravci nalazi se ovaj pasus: „ilimožda sitna taština gdje je jedan učitelj, odnosno školski nadzornik, bio u mogućnosti da oduzme reč profesoru...."

Prema ovom mišljenju gosp. prof. Miloševića taština sitnog učitelja može se usuditi da u kome bilo društvenom odnosu stane kao član društva uz gosp. prof. Miloševića. I prema vlastelinskim pogledima gosp. prof. Miloševića, iz feudalnih vremena, učiteljska raja trebala bi da prigne glavu i prikloni koljeno u smjernom stavu poniznosti pred samom titulom gosp. prof. Miloševića.

Učiteljstvo se kao stalež nimalo ne nalazi ni uvriježenim ni poniženim ovakovim mišljenjem gosp. profesora Miloševića, jer je svijesno vrijednosti i značaja svoga staleža, — i o tome su davno već izrekli svoj sud mnogi velikani i naši strani, — i taj je sud za nas mnogo kompentniji od suda gosp. prof. Miloševića.

Možda je gosp. prof. Milošević, prema tradicijama svoga rodnog kraja ovaj pojam o „koljenovićima" i „nikogovićima" prenio na odnos profesora i učitelja, ali ne bi trebao da zaboravi ni na vrijednost Novaka Ramova Jovovića.

Neka je gosp. prof. Miloševiću na čast njegovo shvaćanje o vrijednosti učiteljskog staleža i uopće njegovo hierarhičko shvaćanje o vrijednosti staleža, ali mi smo se navikli da poštujemo i cijenimo svaki korisni i časni društveni stalež, a kao pojedince samo ljude od faktične lične vrijednosti, jer znamo da haljina ne čini kaluđera.

Izvolite gosp. uredniče primiti izraz našeg poštovanja.

Šibenik, 1 marta 1935.

Jugoslovensko učiteljsko udruženje
sresko društvo sreza šibenićkog
u Šibeniku.

Tajnik: Troskot P. v. r. Pretsjednik: Manojlović N. v. r.

SPORT

Turnir Table-tenisa

Sutra se održava zimski turnir za prvenstvo Šibenika u ping—pongu.

Nastupiće naši najbolji igrači te će i sam turnir time biti vrlo interesantan. Kako su snage prilično izjednačene, te će i vrlo neizvjesno ko će se plasirati na prvo mjesto.

Pravo učešća imaju i ostali igrači — nečlanovi Table-tennis kluba.

Prijave se primaju do danas u podne u prostorijama kluba (do kina Tesla), gdje se daju i sva druga obavještenja.

IZ REDAKCIJE. Pozivaju se i umoljavaju sva šibenska kulturna, humana i staleška društva, ustanove i udruženja — da svoje vijesti, od interesa za javnost i članove, dostavljaju redakciji „Narodne Tribune" pismeno i telefonski.

Službeni Glasnik

UDRUŽENJA TRGOVACA

za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 254

Časti se obavijestiti svu gg. zanimane članove, da su prema obavijesti Ministarstva saobraćaja otvorene međunarodne telefonske linije Split-Klagenfurt, Split—St. Pölten, Hvar—sva mjesta Rumunije i Štbenik—Genova.

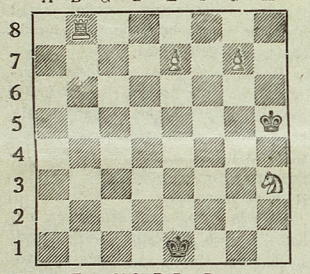
Br. 250

Časti se svratiti pažnju svim zainteresiranim članovima, da je namjeravana izložba jugoslavenskih eksportnih produkata u Lavovu iz tehničkih razloga odložena na prvu polovinu mjeseca aprila o. g. i da na izložbi mogu biti izneseni svi produkti, koji dolaze u obzir za izvoz sa područja splitske komore, te da na eksponate treba izdati fakturu, u kojoj će pored cijena biti naznačeno, da se roba šalje besplatno na izložbu. Osim toga takovu fakturu treba poslati na potvrdu Poljsko-Jugoslavenskom privrednom komitetu u Beogradu, a eksponate pak treba slati neposredno na adresu „M. Feder, Lwow, Skärbovska 1 a ne na adresu Poljsko-Jugoslavenske trgovačke Komore u Lavovu, kako je to bilo prije javljeno. Uprava.

ŠAH

Br. 16

Konačnica od Lazard a

Bijeli: Ke1, Sh3, Pe7, g7
Crni: Kh5, Tb8

Rješenje problema br. 15

1. f7!! Tf7 2. Le7!! Th7 3. b7!! Th8 4. Sf5 + Kg6 5. Sd6 Td8 6! Ld8!! Td8 7. Sc8!! Td4!! 8. Sc6!!.

Nedovoljnost parobrodarskih veza u Sjevernoj Dalmaciji

Murter

Novi vozni red Jadranske plovidbe izazvao je veliko nezadovoljstvo i ogorčenje među amošnjim pučanstvom. Upućeni su brzojavni protesti nadležnim vlastima, a u nedjelju će se održati protestni zbor, jer ovakovo hotimično i nepravedno zapostavljanje vrijeđa narodni ponos i obara ugled samog mjesta. Ko pozna makar i približno naše jadne i žalosne saobraćajne prilike. taj se čudom čudi, da se u današnjem vjeku u tolikoj mjeri može i smije zapostaviti jedno napredno, izvozno mjesto sa 2500 stanovnika kao što je Murter. Ovakovu očitu nepravdu ne vjerujemo da mogu tolerisati nadležne vlasti pa se punim pravom nadamo, da naši opravdani protesti neće i ovog puta ostati glas vapijućeg u pustinji. Kod tolikih parobrodarskih veza, putničkih brzih i trgovačkih, kojima je naše selo obilovalo za vrijeme Austrije, kao i za vrijeme okupacije — kod tako lijepe i sjegurne luke kao što je Hramina, mi smo danas ostali bez i jedne parobrodarske veze pa čak i bez nevoljnog „Kozjaka". A zašto? Iz nikakovih stvarnih razloga. jer ti ne postoje, već vjerojatno iz komoditeta. Aktivnost ovog saobraćaja toliko je jasna, da je ne treba dokazivati. Ako su prije za vrijeme a i poslije rata sve pruge pokazivale aktivnost, zar je moguće, da tu aktivnost danas ne pokazuje ni jedna jedina pruga?

Mi vjerujemo, da se ovde radi o nečemu drugomu. Ovakav postupak Jadranske plovidbe nije ni malo pohvalan ni poželjan, naprotiv je dosta žalostan. Znajući da ima u sjevernoj Dalmaciji pravi monopol saobraćaja i da nema nijedne ozbiljne konkurencije kao i to, da je narod silom prilika i iz nevolje upućen na parobrode njezine plovidbe, kod sastavljanja voznog reda s narodom se u opće ne računa njemu se bacaju samo mrvice s bogate sofre. Njezini su parobrodi prepuni uvjek, a to je za njih glavno.

Ovakove jadne i žalosne prilike, gdje je nepravda jasna i očita, izaziva punim pravom revolt i ogorčenje pa nije čudo, ako narod danas sve gleda sa nepovjerenjem i dnomice sve više i više gubi svaki smisao za pravdu. Dosta je već ovakova zapostavljanja i narod punom vjerom i pouzdanjem upire oči u Ministarstvo saobraćaja očekujući sa te strane pravicu.

Iznevjerili ga i to, onda se ne čudimo ako nam je narod nepovjerljiv i indiferentan prama svemu, jer mi smo ga takovim učinili. V.

Sali

Čitamo u „Narodnoj Tribuni" da će u ljetnom voznom redu Jadranske Plovidbe biti ukinuta 1 pruga Sali — Preko (veza sa Šibenikom). S pravom se tuži „Narodna Tribuna", da je pri tom Šibenik primjerno zapostavljen, ali vjerujte ni mi nemožemo biti zadovoljni s vezama, kakve nam se obećavaju. Nego, ako po nahođenju direkcije Jadranske Plovidbe *tako mora biti*, to bi mi u ime cjele općine Sali te otaka Žirja i Kaprija dali isto direkciji na razmišljenje i uvaženje slijedeći predlog: Nek se uvede 2—3 puta sedmično nova pruga Sali-Žirje Kaprije-Zlarin Šibenik. Parobrod bi naime rano jutrom otputovao iz Sali, u Šibenik bi stigao oko 9 sati a popodne u 2 sata istog dana vraćao bi se obrnutim redom natrag.

Time bi se došlo ususret cijeloj općini Sali, jer bi dobila brzu vezu sa Šibenikom; izbjeglo bi se jednoj anomaliji naime da se putuje iz Sali put Šibenika punih 6 sati i da si uvjek jednako daleko od Šibenika (naravski ovo i ako nedragovoljno putovanje ipak se plaća!). Otoci Žirje i Kaprije bi istom zapravo dobili parobrod. Sadašnje naime linije služe im samo da im donesu poštu, ali ništo se ne mogu poslužiti njima, ako imaju ići na kakav Ured ili obaviti bilo koji posao u Šibeniku.

Jadranska plovidba nebi imala nikakove štete, jer bi joj otpala pruga Sali—Preko, kao i tri pruge Šibenik-Žirje. Napokon pokazala bi se dobra volja, da se dođe ususret opravdanim željama Šibenika i Sali.

Saljanin

Obrovac

Razdioba plemenith voćaka

Ovamošnja općinska uprava nabavila je iz voćnog rasadnika Sokolušić kod Biograda n-m 500 komada mladih plemenitih voćaka, i to trešanja višanja i bajama, koje će preko Sokolskih četa po selima razdijeliti se ljacima da ih uzgajaju. Ovaj akt općinske uprave seljaci osobito pozdravljaju s željom, da bi se ista i una prijed postarala, kako bi poštogod o raznih kulturnih grana narodne privrede doprlo i u njihovo dosta zaostalo selo.

— —

Paljevine lišnjaka

Tuži se seljak Bađa Todor iz Blišana, da mu je nepoznati zločinac noću zapalio jedan lišnjak, koji je štedio kao rezervnu hranu svojoj stoci sitnoga zuba, kad od nje bude na veća potreba.

CIPELE

Moderne, ručno rađene po mjeri i tvornički uz najpovoljnije cijene.
Koža (kuram). — Nogometne lopte.
Torbe kožnate za spise i knjige.
Ping-Pong. — Skautske potrebštine.
Popravci cipela svih vrsta.

Cijenik cipelama pomjeri

Ženske od Din 125 do 200—
Muške od Din 145 do 280—

Popravci cipela

Ženske poladjon (šjole)	Din 20—25
„ „ i pete (take)	„ 25—30
„ pete (take)	„ 4—7
Muški poladon (šjole)	„ 35—40
„ „ i pete (take)	„ 40—45
Muške pete (take)	„ 10—12
Djećiji poladon i pete	„ 15—25

Činovnici i radnici 5 posto popusta

ALEKSANDAR ANWEILE
trg. koža, cipela i športskih predme
SIBENIK (ul. Kralja Tomislava

Postolovska mašin
»Singer« prodaje se *u do*
rom stanju, a ra
stečajne rasprodaje uz vrlo povol
ne uslove. — Obratiti se upravit
lju stečajne mase: **Dr. Marinu Ci**
dro — advokatu Šibenik.

Obveznice 6% dalm
tinsk
agrara kao i uložnice svih velebanak
kupujemo po najboljem dnevnom t
čaju **Mutual banka i mjenjačnic**
Zagreb, Jelačićev trg 15.

Princ od Walesa u Budimpešti

Kad je pred tri nedjelje postalo poznatno, da će princ od Walesa doći u Kitzbühl na smučarenje, poznati madžarski revizionistički publicista Urmánczy je oštro napao madžarsku diplomaciju u uvodnom članku „Pesti Hirlapa", što je propustila priliku da princa od Walesa pozove u posjetu u Budimpeštu. To je tobože dokaz da Madžarska već gubi svoje aristokratske tradicije, dok ih je Austrija sačuvala. Ali san madžarskog novinara se uskoro ispunio, ali pri tom treba podvući, da princa od Walesa nije u Madžarsku pozvala madžarska diplomacija, nego odjeljenje za stranački promet pri budimpeštanskoj samoupravi. To odjeljenle je dalo inicijativu za posjetu i zamolio je nadvojvodu Jozsefa, da engleskog gosta pozove u svoje ime i u ime madžarskog glavnog grada. Međutim madžarska zvanična kancelarija i ministarstvo inostranih djela su davali listovima informacije, da posjetu princa od Walesa ne smatraju za vjerovatnu i da ništa ne znaju o tom planu.

Princ od Walesa je međutim poziv primio, vjerovatno iz obzira na nadvojvodu Jozsefa, koji je kraljevske krvi i koji je u kritično vrjeme bio ustavni zamjenik kralja (palatin). U Budimpeštu je doputovao prošle srijede uveče i otputovao je u nedjelju o ponoći, tako da je u Budimpešti proveo ukupno četiri dana. Madžarske vlasti su razumje se bile vrlo zadovoljne, ali sam princ od Walesa je izbjegavao bilo kakve ceremonije i živio je strogo kao privatijer. Svoje stanovište je naglasio odmah prvom prilikom. Kad ga je portir izvjesnog zabavnog poduzeća oslovio „Ekscelencijo", princ mu je odgovorio: „Nisam nikakva ekscelencija, nego običan smrtnik kao i vi!" Madžarske vlasti su uvidjele delikatnnst princevog položaja i ukoliko su mogle potčinjavale su se njegovim specijalnim željama. Glavna želja mu je bila, da ga Budimpešta i stanovništvo poštede bilo kakvih demostracija i da ga jednostavno ostave na miru.

Madžarskoj javnosti je razumje se dosta teško palo, što nije pred princom od Wajesa mogla manifestirati za reviziju. Volja za to je postojala, ali vlasti su shvatile, da bi ma i najmanji ispad mogao sve nade nepovratno pokvariti. Zbog toga nije ostalo ništa drugo nego zabraniti svaku direktnu propagandu.

Tim veći značaj je onda pripisivan dvjema posjetama na zvaničnim mjestima, koje je princ od Walesa učinio, opet razumi se kao privatno lice. Prva posjeta je bila kod guvernera Horthyja i trajala je jedan i po sat, a druga je bila na engleskom poslanstvu, gdje je poslanik Ramsay priredio čaj za uski krug u princevu počast. Na tom čaju se princ od Walesa sreo s ministrom pretsjednikom Gömbösom i ministrom inostranih djela Kanyom. I ta posjeta je trajala jedan i po sat. Nema sumnje da su prilikom tih razgovora Madžari načinili nekoliko političkih primjedaba u vezi sa sadašnjim prilikama, iako samo u formi uzdisaja. Trudili su se jednostavno da skrenu princevu pažnju i da mu delikatno naznače, da je madžarsko čutanje diktirano taktom i princevom željom da ostane inkognito. Ti politički razlozi su odlučili što princ uopšte nije posjetio nadvojvodu Jozsefa, iako ga je baš on pozvao u posjetu. U Madžarskoj nisu htjeli, da se toj posjeti dadu neki komentari. U tom slučaju su dakako uloge bile obrnute, što je dosta pikantno; najviše se bojao nadvojvoda Jozsef nego princ od Walesa, jer je Jozsef stao do toga da razgovorom u četiri oka s engleskim prestolonasljednikom ne postane sumnjiv u očima legitimista ili štaviše i u očima samog Otona. Treba se samo sjetiti da se pre nekoliko godina po Budimpešti govorilo o tom, da bi Madžarska mogla pokušati s nekim princem iz engleske kraljevske kuće, kad se s Otonom ne može ništa preduzeti. Šta bi bilo kad bi nekome palo na pamet da Jozsef s princom od Walesa razgovara o ponudi madžarske krune nekom mlađem bratu princa! Da madžarsku krunu mogao ponuditi sam princu od Walesa, to ne dovoljava ni bujna madžarska fantazija.

Nekoji madžarski listovi su objavili vjest, da će se princ od Walesa prema obećanju vratiti u Budimpeštu u maju. Tu informaciju treba dakako primiti oprezno, jer teško je reći da li želia nije majka misli.

Štampa i vlasništvo: Odlik, Graf. Zavod Tisk E. VITALIANI i SIN, Šibenik Odgovor. urednik. Hamilkar Vitaliani